

Vročanje pisanj

Študije primerov¹

Prof. dr. Stefan Huber, LL.M., Univerza v Tübingenu

Kazalo

A.	Vprašanja	3
I.	Izhodiščni scenarij	3
II.	Študija primera 1	3
III.	Študija primera 2	3
IV.	Študija primera 3	4
V.	Študija primera 4	4
B.	Metodološki nasvet	5
I.	Splošni namen in osrednje teme	5
II.	Delovne skupine in struktura seminarja	5
III.	Dodatni materiali	6
IV.	Nedavne novosti	6
C.	Rešitve	7
I.	Izhodiščni scenarij	7
II.	Študija primera 1	8
III.	Študija primera 2	11
IV.	Študija primera 3	13
V.	Študija primera 4	14
D.	Priloga	16
	Vročanje dokumentov – sklop študij primerov	16
I.	Izhodiščni scenarij	16
II.	Študija primera 1	16
III.	Študija primera 2	17
IV.	Študija primera 3	17
V.	Študija primera 4	18

¹ Razvito v okviru projekta Boljša uporaba evropskih čezmejnih postopkov: pravno in jezikovno usposabljanje sodnega osebja v Evropi, sporazum o nepovratnih sredstvih št. 806998.

Vročanje pisanj

D.	Priloga: Študija primera, ki bo razdeljena na seminarjih.....	16
----	---	----



Sofinancirano iz programa Evropske unije Civilno pravosodje za obdobje 2014-2020.

Vročanje pisanj

A. Vprašanja

I. Izhodiščni scenarij

Nemško sodišče mora vročiti pisanje trem osebam: osebi A, ki živi na Irskem, osebi B, ki ima stalno prebivališče na Danskem, in osebi C, ki živi na Poljskem.

Vprašanje: Ali obstaja kak čezmejni instrument, ki bi lahko bil pri tem v pomoč?

II. Študija primera 1

Sodišče v prvi državi članici mora vročiti pisanje tožencu, ki živi v drugi državi članici. Na začetku postopka je bilo pisanje o začetku postopka pravilno vročeno tožencu in sodišče ga je prosilo, naj sporoči naslov zastopnika v prvi državi članici, ki je pooblaščen za prejemanje sodnih pisanj v imenu toženca. A toženec tega ni storil. Posledično želi sodišče uporabiti procesno pravilo iz nacionalne zakonodaje, ki mu omogoča, da v tujini živečemu tožencu ne vroči pisanja, če ni navedel naslova zastopnika v državi, kjer poteka postopek. V skladu s tem pravilom lahko sodišče vročitev izvede tako, da pisanje vloži v sodni spis.

Vprašanje 1: Ali lahko sodišče uporabi to procesno pravilo iz nacionalnega prava in vročitev izvede tako, da pisanje vloži v sodni spis?

Vprašanje 2: Kako bi lahko sodišče ravnalo v skladu z evropsko uredbo o vročanju?

III. Študija primera 2

G. Who je vložil pogodbeni zahtevek na sodišču prve države članice. Zahtevek je treba vročiti tožencu, ki živi v drugi državi članici. V prvi državi članici je za vročanje pisanj pristojno sodišče. Da bi pospešil postopek in prihranil denar, tožnik zaprosi sodišče, naj zahtevek, ki je napisan v jeziku prve države članice, brez prevoda tožencu vroči po pošti. Tožnik pojasnjuje, da toženec razume jezik prve države članice.

Vprašanje 1: Kako so zaščiteni interesi toženca?

Vprašanje 2: Kako naj ravna sodišče, če toženec ni bil obveščen o tem, da ima pravico odkloniti sprejem pisanja?

Vročanje pisanj

Vprašanje 3: Toženec, ki je star 30 let, odkloni sprejem pisanja. Kakšne so pravne posledice, če so bila celotna pogajanja o pogodbi izvedena v jeziku prve države članice in če je toženec deset let svojega življenja (od 8. do 18. leta) preživel v tej državi članici?

Vprašanje 4: Toženec odkloni sprejem pisanja. Kakšne so pravne posledice, če se sodišče ne strinja s stališčem, da toženec razume jezik prve države članice? Zahtevek sestavljata en glavni dokument in sklop dodatne pogodbene dokumentacije (dokumenti priloge).

Vprašanje 5: Tožnik je zahtevek vložil le nekaj dni pred iztekom zastaralnega roka. Toženec je zahtevek prejel 1. februarja, vendar ga ni hotel sprejeti. 3. marca je toženec prejel prevod zahtevka. Kdaj se za namene zastaralnega roka šteje, da je bilo pisanje vročeno?

IV. Študija primera 3

Sodišče v prvi državi članici mora vročiti pisanje tožencu, ki živi v drugi državi članici. Sodišče se odloči za uporabo poštne storitve. Sodišče ne prejme potrdila o vročitvi pošiljke. Pošta trdi, da je bilo pisanje na naslovu toženca izročeno G. Whyju. G. Why je 34-letni brat toženca, ki je v toženčevi hiši preživel počitnice.

Vprašanja: Ali je bila vročitev v skladu z določbami uredbe o vročanju pravilna? Ali bi uredba o vročanju dovoljevala zamudno sodbo, če toženec ne pride na sodišče?

V. Študija primera 4

V skladu z zakonodajo prve države članice morajo tožniki vročanje svojih zahtevkov urediti preko sodnih izvršiteljev. Toženec živi v drugi državi članici, kjer velja enak procesni sistem.

Vprašanje: Ali lahko tožnik vročitev svojega zahtevka uredi tako, da neposredno kontaktira sodnega izvršitelja v drugi državi članici?

B. Metodološki nasvet

I. Splošni namen in osrednje teme

Namen tega sklopa usposabljanja je seznaniti sodno osebje držav članic z evropskimi pravili o vročanju pisanj v tujini. Osrednje teme predstavljajo spodaj navedeni vidiki :

1. Področje uporabe Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (uredba o vročanju).²
2. Splošna struktura uredbe o vročanju.
3. Razmerje med uredbo o vročanju in nacionalno procesno zakonodajo držav članic.
4. Fleksibilen pristop uredbe o vročanju, ki vključuje različne metode vročanja pisanj v tujino; razmerje med temi metodami.
5. Zaščita interesov naslovnika.
7. Administrativne podrobnosti: Kako naj nacionalni organ ravna v določeni situaciji? Kdaj naj nacionalni organ pošlje zaprosilo v drugo državo članico? Kje lahko nacionalni organ najde elektronsko različico obrazcev, potrebnih za oblikovanje zaprosila ali za odgovor na zaprosilo? Kateri jezik naj se uporablja? Kje lahko nacionalni organ ali zasebni tožnik najde institucijo, ki ji je treba poslati zaprosilo za vročitev pisanja?

II. Delovne skupine in struktura seminarja

Usposabljanje naj se začne z uvodno predstavitvijo izvajalca usposabljanja o poglavitnih značilnostih uredbe o vročanju. Ta naj traja približno 60 minut in naj vključuje razpravo o izhodiščnem scenariju in študiji primera 1 s celotno skupino udeležencev seminarja. Po razpravi o obeh vprašanjih iz študije primera 1 naj predavatelj predstavi integrirane interaktivne vaje (glej stran 10). Prednost reševanja teh nalog na plenarni način je, da je potrebna samo ena elektronska naprava, priključena na internet; če ima organizator seminarja možnost, da sodelujočim zagotovi več naprav, je to seveda dobrodošlo. Za reševanje nalog in izmenjavo izkušenj naj bo na voljo približno 30 minut. Po 90 minutah predlagamo kratek odmor. Za preostale študije primerov (primeri od 2 do 4) naj bodo udeleženci seminarja razdeljeni na manjše delovne skupine s 6-8 člani, ki imajo za obravnavo vprašanj in vaj na voljo 60 minut. Rešitve in morebitna preostala vprašanja naj bodo analizirana plenarno (približno 45 minut).

² Uradni list Evropske unije, 10. 12. 2007, L 324/79:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32007R1393>.

Vročanje pisanj

Udeležencem bo v pomoč, če predavatelj začrta jasno razmejitev med perspektivo organa, ki podaja zaprosilo, in perspektivo države, ki zaprosilo sprejema.

III. Dodatni materiali

Ključne elemente vsake rešitve je smiselno povzeti v predstavitvi v PowerPointu in udeležence napotiti na dodatno literaturo v jeziku seminarja.

Vsi udeleženci morajo imeti dostop do uredbe o vročanju. Izkušnje kažejo, da udeleženci, ki instrumenta ne poznajo, njegovo strukturo in vsebino razumejo precej hitreje, če imajo na voljo natisnjeno različico.

IV. Nedavne novosti

Maja 2018 je Komisija predstavila predlog za prenovo uredbe o vročanju (Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta Uredbe o spremembi Uredbe (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj), COM (2018) 379).³ Cilj predstavljenega predloga je izboljšanje učinkovitosti vročanja v tujini, in sicer predvsem z uporabo sodobnih komunikacijskih sredstev. Poleg tega naj bi predlog razjasnil razmerje med uredbo o vročanju in nacionalno procesno zakonodajo držav članic. Prvo branje v Evropskem parlamentu je potekalo 13. februarja 2019.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1553465200066&uri=CELEX:52018PC0379>.

C. Rešitve

I. Izhodiščni scenarij

Na področju čezmejnega vročanja pisanj je evropski zakonodajalec prvo uredbo o vročanju sprejel leta 2000 (št. 1348/2000).⁴ Leta 2007 jo je nadomestil z Uredbo o vročanju št. 1393/2007, ki je v veljavi od 13. novembra 2008. 1. člen obeh uredb omejuje področje uporabe na čezmejne zadeve med državami članicami Evropske unije z izjemo Danske. Uvodna navedba 18 prvotne uredbe o vročanju in uvodna navedba 29 nove uredbe o vročanju podajata razlago: »V skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja [...]«.⁵ Ta besedila so zavajajoča. Na podlagi dogovora med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih in gospodarskih zadevah⁶ ter dodatne notifikacije Danske⁷ uredba o vročanju velja med Dansko in drugimi državami članicami EU.

Situacija glede Irske je opredeljena v uvodni navedbi 28:

» V skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, Združeno kraljestvo in Irska sodelujeta pri sprejetju in uporabi te uredbe.«

Za druge države članice ne obstaja kak poseben režim. Vse zavezujejo uredbe, ki jih je evropski zakonodajalec sprejel na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah. Zato v nadaljevanju izraz »država članica« ne izključuje Danske, temveč v nasprotju z besedilom 3. odstavka 1. člena uredbe o vročanju pomeni vse države članice Evropske unije. Izraz »uredba o vročanju« pomeni novo Uredbo o vročanju št. 1393/2007.

⁴ Uradni list Evropske unije, 30. 6. 2000, L 160/37: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=celex:32000R1348>.

⁵ Besedilo nove uredbe o vročanju; za ozadje Amsterdamska pogodba, str. 101 (https://europa.eu/european-union/law/treaties_sl); zaradi protokola o stališču Danske uredbe na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah za Dansko niso zavezujoče. Za Dansko tako niti Uredba o vročanju 1348/2000 niti njena naslednica, Uredba 1393/2007, nista zavezujoči. Za stališče Danske po Lizbonski pogodbi glej protokol št. 22 k Pogodbi o delovanju Evropske unije <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FPRO%2F22>.

⁶ Uradni list Evropske unije, 17. 11. 2005, L 300/55: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=OJ:JOL_2005_300_R_0053_01&from=EN. Ta sporazum zadeva prvotno Uredbo o vročanju 1348/2000.

⁷ Uradni list Evropske unije, 10.12.2008, L 331/21: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:22008A1210\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:22008A1210(01)&from=EN).

Ta notifikacija zadeva novo Uredbo o vročanju 1393/2007.

II. Študija primera 1

Vprašanje 1: To vprašanje naslavlja naravo uredbe o vročanju. Ali je uredba o vročanju instrument izključne narave ali je dopolnilni instrument, ki ga lahko sodišča uporabijo za izboljšanje učinkovitosti postopka? Če bi bila dopolnilnega značaja, bi lahko nacionalna sodišča izbirala, ali se vročanje pisanj v tujini izvede v skladu z njo ali na podlagi domačih pravil civilnega postopka. 1. člen uredbe o vročanju, ki definira področje uporabe, določa:

»Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, kadar je treba poslati sodno ali izvensodno pisanje iz ene države članice v drugo državo članico z namenom vročitve v slednji državi članici.«

Besedilo te določbe ni zelo jasno, saj ne naslavlja vprašanja, kdaj je treba pisanje poslati iz ene države članice v drugo. Besedilo 1. člena bi torej lahko interpretirali, kot da se sklicuje na nacionalne procesne zakone držav članic pri odločanju, ali mora biti pisanje poslano v drugo državo članico, ali pa kot da je lahko vročanje izvedeno znotraj države, kjer ima sedež sodišče, na primer tako, da se pisanje vloži v sodni spis.

Analiza ciljev uredbe o vročanju morda poda bolj natančno usmeritev. Uredba o vročanju je bila sprejeta z dvema namenoma: da se izboljša učinkovitost postopkov in da se zagotovi minimalni standard zaščite naslovnikov. To je še posebej jasno iz 19. člena uredbe o vročanju, ki zadeva minimalne pogoje za zamudne sodbe. Zaščita tožencev, ki jo zagotavlja ta člen, bi bila spodkopana, če bi lahko države članice na podlagi nacionalnih pravil civilnega postopka odločale, pod katerimi pogoji uredba velja. Zato je uredbo o vročanju za razliko od uredbe o pridobivanju dokazov utemeljeno uvrstiti med instrumente, ki so izključne narave in jih morajo nacionalni organi uporabiti, če naslovnik pisanja živi v tujini. Sodišče EU je že eno leto po sprejetju dobilo priložnost zadeve razjasniti, in sicer:

Zadeva C-325/11, Alder, EU:C:2012:824:

»Tako je iz sistematične razlage zadevne uredbe razvidno, da ta predvideva le dve okoliščini, v katerih je vročitev sodnega pisanja med državami članicami zunaj področja uporabe, in sicer, prvič, kadar je stalno ali običajno prebivališče naslovnika neznano, in drugič, kadar je ta imenoval pooblaščenega predstavnika v državi, v kateri poteka postopek. V drugih primerih, kot poudarja generalni pravobranilec v točki 49 sklepnih predlogov, vročitev sodnega pisanja, kadar naslovnik takega pisanja prebiva v tujini, nujno spada na področje uporabe Uredbe št. 1393/2007 in jo je zato treba, kakor določa člen 1(1) te uredbe, opraviti na načine, ki jih za to določa ta uredba.«

Iz te odločitve sledi, da v tej zadevi sodišče vročitve ne more izvesti tako, da pisanje vloži v sodni spis, temveč mora izbrati enega izmed načinov, ki jih določa uredba o vročanju.

Vročanje pisanj

Informacija o predlogu Komisije za reformo uredbe o vročanju

Komisija predlaga, da se uredbi doda nov 7a. člen:

»Obveznost imenovanja zastopnika za namen vročanja v državi članici sodišča

1. Če je bilo pisanje o začetku postopka vročeno tožencu, lahko pravo države članice sodišča strankam, ki imajo stalno prebivališče v drugi državi članici, nalaga obveznost imenovanja zastopnika za namen vročanja pisanj v državi članici sodišča.

2. Če stranka ne izpolni obveznosti imenovanja zastopnika v skladu z odstavkom 1 in ni dala soglasja za uporabo elektronskega uporabniškega računa za vročanje v skladu s točko (b) člena 15a, se za vročanje pisanj med postopkom lahko uporabi kateri koli način vročanja, ki je dovoljen po pravu države članice sodišča, pod pogojem, da je bila zadevna stranka o tej posledici ustrezno obveščena.«

Če bo ta predlog postal del uredbe, bo nova določba spremenila odgovor na prvo vprašanje v študiji primera 1.

Vprašanje 2: Uredba o vročanju določa različne načine vročanja. V 1. oddelku uredba uveljavlja pravila za zaprosilo za vročanje, naslovljeno na pristojni organ v državi članici, kjer naj bi bilo pisanje vročeno. To je običajen način pravosodne pomoči med državami članicami. V tem scenariju mora organ za sprejem vročitev izpeljati v skladu z nacionalno zakonodajo (glej 7. člen uredbe o vročanju).

V 2. oddelku uredba o vročanju določa alternativne metode, predvsem vročanje z uporabo poštnih storitev v skladu s 14. členom. V tem scenariju lahko sodišče v prvi državi članici pošto v drugi državi, kjer ima sedež sodišče, zaprosi za izvršitev vročanja s priporočenim pismom z vročilnico ali na drug, enakovreden način.

Sama uredba ne vzpostavlja nikakršne hierarhije različnih načinov vročanja. Nacionalni organ se mora na podlagi konkretnih okoliščin zadeve in v skladu z nacionalnim procesnim pravom odločiti, kateri način bo izbral. Če obstaja velika potreba po hitrosti in varnosti, je možna celo kombinacija neposredne vročitve po pošti v skladu s 14. členom uredbe o vročanju in zaprosila za vročanje v skladu s 1. oddelkom uredbe.

Zadeva C-325/11, Alder, EU:C:2012:824:

»Poleg tega Uredba št. 1393/2007 v oddelku 2 sama določa druge mogoče načine pošiljanja, ne da bi določala hierarhijo teh načinov (sodba z dne 9. februarja 2006 v zadevi Plumex, C-473/04, ZOdl., str. I-1417, točke od 19 do 22), kot so pošiljanje po konzularni ali diplomatski poti, vročanje po diplomatskih ali konzularnih predstavnikih, vročanje z uporabo poštnih storitev ali na zahtevo vsake zainteresirane osebe po sodnih uradnikih, uradnikih ali drugih pristojnih osebah zaprosene države članice.«

Vročanje pisanj

Vaje:

(1) Poiščite pristojni organ za sprejem za primer, ko mora biti pisanje vročeno osebi, stanujoči v Nemčiji, v kraju Swisttal, poštna številka 53913.

=> Pomagajte si z evropskim portalom ePravosodje

https://beta.e-justice.europa.eu/373/SL/serving_documents.

Odgovor:

Amtsgericht Rheinbach, Schweigelstraße 30; 53359 Rheinbach

Telefon: +49 2226 801-0; faks: +49 2226 801-422

E-pošta: poststelle@ag-rheinbach.nrw.de

(2) Poiščite pravi obrazec, ki ga morate uporabiti za oblikovanje zaprosila za vročitev, in izpolnite podatke o organu za sprejem. Kateri jezik je treba uporabiti?

=> Preberite 4. člen uredbe o vročanju.

=> Pomagajte si z evropskim portalom ePravosodje

https://beta.e-justice.europa.eu/373/SL/serving_documents.

Odgovor:

Obrazec iz Priloge I, točka 2; Nemčija sprejema zaprosila v nemščini in angleščini.

Opomba za predavatelje: Morda bi bilo zanimivo to točko analizirati tudi za situacijo, ko mora biti pisanje poslano v državo, kjer poteka seminar.

(3) Kako mora biti obrazec poslan zaprosenemu sodišču?

=> Preberite 4. odstavek 2. člena uredbe o vročanju.

=> Preverite podatke, ki jih je posredovala Nemčija, in sicer na

https://beta.e-justice.europa.eu/373/SL/serving_documents.

Odgovor: Nemčija sprejema kurirsko dostavo in zaprosila po faksu. Za dodatno neformalno komunikacijo so na voljo tudi po elektronski pošti in telefonu.

Opomba za predavatelje: Morda bi bilo zanimivo to točko analizirati tudi za situacijo, ko mora biti pisanje poslano v državo, kjer poteka seminar.

(4) Kako naj reagira organ za sprejem?

=> Preberite 4. in 6. člen uredbe o vročanju ter preverite

https://beta.e-justice.europa.eu/373/SL/serving_documents.

Odgovor: Organ za sprejem mora v roku 7 dni poslati vročilnico, pri čemer uporabi ustrezen odsek obrazca iz Priloge I in po potrebi zaprosi za dodatne informacije. Če dodatne informacije niso potrebne, mora organ za sprejem vročitev izvesti v roku enega meseca v skladu s procesnimi zahtevami domačega prava, tj. prava matične države organa za sprejem.

III. Študija primera 2

Vprašanje 1: 8. člen uredbe o vročanju daje naslovníkom pravico, da odklonijo sprejem pisma, če je pisanje v jeziku, ki ni niti uradni jezik zapróšene države niti jezik, ki ga naslovník razume, in če ga ne spremlja prevod v enega izmed teh jezikov. Naslovník mora biti o tej pravici obveščén. Nacionalni organ, ki je pristojen za te informacije, mora uporabiti obrazec iz Priloge II uredbe o vročanju.

Ta mehanizem velja tudi za neposredno vročanje dokumentov po pošti; glej 4. odstavek 8. člena uredbe o vročanju.

Vprašanje 2: Uredba o vročanju se neposredno ne ukvarja s situacijo, ko naslovník ni bil obveščén o tem, da ima pravico odkloniti sprejem pisanja. Vendar pa 3. odstavek 8. člena uredbe o vročanju določa posledice v primeru, če pisanja ne spremlja prevod v smislu 1. odstavka 8. člena. 3. odstavek 8. člena jasno določa, da vročitev zaradi neprisotnosti prevoda ni neveljavna, temveč da predstavlja samo procesno napako, ki jo je mogoče popraviti s pošiljanjem prevoda. Podobno je mogoče odsotnost informacije o pravici do odklonitve sprejema pisanja popravi tako, da se naslovníku ta informacija pošlje. Uporabi naj se obrazec iz Priloge II. Obrazec je treba naslovníku vročiti na enega izmed načinov, ki jih določa uredba o vročanju. Sodišče EU je rešitev razvilo v dveh sodbah.

Zadeva Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603

»[...] je Sodišče glede posledic dejstva, da naslovník pisanja zavrne njegov sprejem, ker temu pisanju ni priložen prevod v jezik, ki ga razume, ali v uradni jezik zapróšene države članice, v zvezi z Uredbo št. 1348/2000, ki jo je nasledila Uredba št. 1393/2007, že odločilo, da ni treba razglasiti ničnosti postopka, temveč nasprotno, pošiljatelju omogočiti, da odpravi odsotnost zahtevanega dokumenta tako, da pošlje zahtevani prevod (v tem smislu glej sodbo Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, točki 38 in 53).

Uredba št. 1393/2007 zdaj to načelo potrjuje v 3. odstavku 8. člena. Podobno rešitev je treba izbrati, kadar organ za sprejem naslovníku pisanja ni poslal standardnega obrazca iz Priloge II k tej uredbi.

Opustitev navedenega standardnega obrazca in zavrnitev sprejema pisanja, ker temu ni bil priložen ustrezen prevod, sta namreč tesno povezani, ker se v teh dveh primerih lahko poseže v izvrševanje pravice naslovníka tega pisanja do zavrnitve sprejema zadevnega pisanja.

Iz tega izhaja, da je treba šteti, da so pravne posledice v teh dveh primerih enake.«

Zadeva Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157

»Čeprav sta se zadevi, v katerih sta bila izdana sodba z dne 16. septembra 2015, Alpha Bank Cyprus (C-519/13, EU:C:2015:603), in sklep z dne 28. aprila 2016, Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316), nanašali na postopek vročitve pisanja na podlagi oddelka 1 poglavja II

Vročanje pisanj

Uredbe št. 1393/2007, ki se nanaša na pošiljanje pisanj prek organov za pošiljanje in organov za sprejem, ki jih določijo države članice, veljajo ista pravila, kot to izrecno izhaja iz besedila člena 8(4) te uredbe, za načine vročitve sodnih pisanj iz oddelka 2 istega poglavja.«

Vprašanje, ali je vročanje neveljavno ali le pomanjkljivo, vpliva na datum vročitve (glej 3. odstavek 8. člena uredbe o vročanju in odgovor na vprašanje št. 5).

Vprašanje 3: Sodišče, pred katerim poteka postopek, mora ugotoviti, ali je odklonitev upravičena ali ne. Standard, ki ga mora pri tem uporabiti, je določen v 8. členu uredbe o vročanju. Odklonitev ni upravičena, če je naslovnik razumel jezik, v katerem je bilo napisano vročeno pisanje. Da bi ocenilo jezikovno znanje naslovnika, mora sodišče upoštevati vse okoliščine konkretnega primera. V skladu s sodno prakso Sodišča EU je dokazno breme glede jezikovnih spodobnosti naslovnika na tožniku. Posredni dokazi so dovoljeni.

Zadeva Ingenieurbüro Weiss, C-14/07, EU:C:2008:264

»Da bi ugotovilo, ali naslovnik vročenega pisanja razume jezik države članice prosilke, v katerem je napisano pisanje, mora sodišče preučiti vse navedbe, ki mu jih v zvezi s tem predloži tožeča stranka.«

V konkretnem primeru je naslovnik deset let, od 8. do 18. leta starosti, živel v prvi državi članici, kjer je uradni jezik enak jeziku pisanja. Domneva se lahko, da se otrok običajno nauči uradnega jezika države, kjer je deset let hodil v šolo. To domnevo podpira dejstvo, da so bila pogodbeno pogajanja izvedena v jeziku prve države članice. Glede na te okoliščine lahko sodišče upravičeno sklepa, da je naslovnik razumel jezik, v katerem je bilo napisano vročeno pisanje. Posledično odklonitev pisanja ni upravičena. Posledic nastalega položaja ne ureja uredba o vročanju, pač pa nacionalno procesno pravo države članice, kjer ima sodišče sedež.

Opomba za predavatelje: Udeleženci bi lahko razpravljali o posledicah nacionalnega prava države članice, v kateri poteka seminar.

Vprašanje 4: Če sodišče presodi, da naslovnik ni spodoben razumeti jezika zahtevka, mu mora vročiti prevod. Iz 3. odstavka 8. člena uredbe o vročanju jasno sledi, da vročitev ni neveljavna, če naslovnik odkloni sprejem pisanja, tudi če je odklonitev upravičena. V tem primeru se mora vročitev zaključiti tako, da se pisanje prevede v jezik, ki ga naslovnik razume oziroma v uradni jezik zaprosene države. Če zahtevke sestavlja en glavni dokument in sklop dodatne pogodbene dokumentacije, se pojavi vprašanje, ali je treba prevesti celotno dokumentacijo ali zadošča prevod glavnega pisanja.

Vročanje pisanj

Zadeva Ingenieurbüro Weiss, C-14/07, EU:C:2008:264

»Glede na vse to je treba pojem „pisanje za vročitev“ iz člena 8(1) Uredbe št. 1348/2000, če je to pisanje tožba, razlagati kot pisanje ali pisanja, katerih pravočasna vročitev toženi stranki omogoča uveljavljanje njenih pravic v okviru sodnega postopka v državi prosilki. Tako pisanje mora omogočati zanesljivo seznanitev vsaj s predmetom in podlago zahtevka, vsebovati pa mora tudi vabilo na sodišče ali – odvisno od vrste postopka v teku – možnost vložitve pravnega sredstva pri sodišču. Listine, ki opravljajo zgolj dokazno funkcijo in niso nujne za razumevanje predmeta in podlage zahtevka, niso sestavni del tožbe v smislu Uredbe št. 1348/2000.«

Sodišče se mora torej na podlagi specifičnih okoliščin konkretnega primera odločiti, ali prevod glavnega pisanja zadošča za zaščito pravic naslovnika ali je treba prevesti tudi vse priložene dokumente oziroma del teh dokumentov.

Vprašanje 5: 3. odstavek 8. člena jasno določa, da vročitev zaradi neprisotnosti prevoda ni neveljavna, temveč da predstavlja samo procesno napako, ki se lahko popravi s pošiljanjem prevoda. Posledično to pomeni, da če je postopek vročitve popravljen, za odločilni datum za izračun zastaralnega roka v skladu z zakoni države, kjer ima sedež sodišče, obvelja datum vročitve prvotnega dokumenta brez prevoda.

IV. Študija primera 3

14. člen uredbe o vročanju ne določa izrecno, ali mora biti vročitev z uporabo poštne storitve izvedena z vročitvijo pisanja naslovniku osebno ali je dovolj, da se pisanje vroči nekemu, ki stanuje na naslovnikovem naslovu. 1. odstavek 19. člena uredbe o vročanju v zvezi z zamudnimi sodbami določa, da v primeru vročitve z uporabo poštne storitve sodišča ne smejo izreči zamudne sodbe, ne da bi preverila, ali je bilo »pisanje dejansko dostavljeno tožencu ali je bilo dostavljeno na naslov, kjer ima toženec stalno prebivališče [...]«. To potrjuje, da uredba o vročanju ne zahteva osebne vročitve pisanja naslovniku. Je pa bistveno, da se vročitev opravi na naslovu, kjer ima naslovnik stalno prebivališče.

Zadeva Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157

»Vendar je mogoče iz člena 19(1)(b) te uredbe izpeljati, da se lahko pisanje, ki se vroča, izroči ne samo naslovniku osebno, ampak tudi, če je odsoten, osebi, ki je na kraju njegovega stalnega prebivališča. V praksi namreč osebna izročitev toženi stranki ni vedno mogoča. Uredba št. 1393/2007 zato ne izključuje možnosti, da v nekaterih okoliščinah zadevno pisanje sprejme tretji.

[...]

Vročanje pisanj

Čeprav lahko tretja oseba veljavno sprejme sodno pisanje v imenu in za račun naslovnika, mora biti v teh okoliščinah ta možnost pridržana za jasno omejene primere, da se čim boljše zagotovi spoštovanje pravice navedenega naslovnika do obrambe. Zato je treba pojem „stalno prebivališče“ v smislu Uredbe št. 1393/2007 razlagati tako, da se nanaša na kraj, kjer naslovnik pisanja običajno stanuje in prebiva.

Poleg tega se lahko po vzoru tega, kar določa člen 14(1)a. Uredbe št. 805/2004 v zvezi z vročitvijo začetnega procesnega akta na področju nespornih zahtevkov, možnost, da tretji sprejme sodno pisanje namesto naslovnika tega pisanja, uporabi le za odrasle osebe, ki so na kraju stalnega prebivališča naslovnika, ne glede na to, ali gre za člane njegove družine, ki živijo v istem gospodinjstvu kot naslovnik, ali osebe, ki jih ta zaposluje v tem gospodinjstvu.

Iz te sodbe sledi, da mora biti v konkretnem primeru vročitev izvedena tako, da se pisanje izroči bratu naslovnika, ki stanuje na naslovnikovem naslovu. Pri tem pa obstaja težava, ker sodišče ni prejelo potrčila, da je brat pošiljko prejel. Zato je vprašanje, ali potrdilo pošte, da je bilo pisanje vročeno naslovnikovemu bratu na naslovu naslovnika, zadostuje. Iz 14. člena uredbe o vročanju je jasno, da lahko vročilnico nadomesti drug, enakovreden način, zato je odgovor da. Je pa pomembno, da pošta zabeleži vsaj vse informacije, ki bi sicer bile na vročilnici, se pravi tudi podpis osebe, ki je pismo prejela.

Zadeva Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157

»Vendar pa, kot izhaja iz besedila člena 14 Uredbe št. 1393/2007, ni nujno, da se vročitev z uporabo poštnih storitev opravi s priporočeno pošiljko z vročilnico. Navedena določba namreč pojasnjuje, da se lahko taka vročitev opravi tudi na način, ki je „enakovreden“ priporočenemu pismu z vročilnico.

Za ugotovitev pomena in obsega pojma „enakovreden način“ v smislu tega člena 14 je treba pojasniti, da iz namena te določbe, kot je opisan v točkah od 75 do 77 te sodbe, izhaja, da se lahko kot „enakovreden način“ opredeli vsak način vročitve sodnega pisanja in vsak dokaz zanjo, ki zagotavlja jamstva, ki so primerljiva z jamstvi pošiljanja priporočenega pisma po pošti z vročilnico.«

V. Študija primera 4

V zadevnem primeru 5. člen uredbe o vročanju tožniku omogoča, da kontaktira pristojnega sodnega izvršitelja v drugi državi članici, ki bo vročil pisanje o začetku postopka. Pri tem pa je treba omeniti, da omenjeni 15. člen uredbe o vročanju te možnosti ne predvideva za vse države članice. Uporaba 15. člena je odvisna od nacionalnega prava države članice, v kateri se vročitev izvaja. 15. člen se tako lahko uporablja samo v primeru, ko domača zakonodaja omogoča neposredno vročitev s strani sodnega uradnika ali druge pooblaščen osebe.

Vročanje pisanj

Vaja:

Poiščite pristojni organ, če ima toženec stalno prebivališče v Franciji, poštna številka 37042 Tours.

=> Uporabite https://beta.e-justice.europa.eu/373/SL/serving_documents.

Tam boste preusmerjeni na <http://cnhj.huissier-justice.fr/Annuaire.aspx>, kjer boste našli seznam sodnih izvršiteljev, če izberete poštno številko 37042.

D. Priloga

Vročanje dokumentov – sklop študij primerov⁸

I. Izhodiščni scenarij

Nemško sodišče mora vročiti pisanje trem osebam: osebi A, ki živi na Irskem, osebi B, ki ima stalno prebivališče na Danskem, in osebi C, ki živi na Poljskem.

Vprašanje: Ali obstaja kak čezmejni instrument, ki bi lahko bil pri tem v pomoč?

II. Študija primera 1

Sodišče v prvi državi članici mora vročiti pisanje tožencu, ki živi v drugi državi članici. Na začetku postopka je bilo pisanje o začetku postopka pravilno vročeno tožencu in sodišče ga je prosilo, naj sporoči naslov zastopnika v prvi državi članici, ki je pooblaščen za prejemanje sodnih pisanj v imenu toženca. Vendar toženec tega ni storil. Posledično bi rado sodišče uporabilo procesno pravilo iz nacionalne zakonodaje, ki mu omogoča, da v tujini živečemu tožencu ne vroči pisanja, če ni navedel naslova zastopnika v državi, kjer poteka postopek. V skladu s tem pravilom lahko sodišče vročitev izvede tako, da pisanje vloži v sodni spis.

Vprašanje 1: Ali lahko sodišče uporabi to procesno pravilo iz nacionalnega prava in vročitev izvede tako, da pisanje vloži v sodni spis?

Vprašanje 2: Kako bi lahko sodišče ravnalo v skladu z evropsko uredbo o vročanju?

Vaje:

- (1) Poiščite pristojni organ za sprejem za primer, ko mora biti pisanje vročeno osebi, stanujoči v Nemčiji, v kraju Swisttal, poštna številka 53913.
- (2) Poiščite pravi obrazec, ki ga morate uporabiti za oblikovanje zaprosila za vročitev, in izpolnite podatke o organu za sprejem. Kateri jezik je treba uporabiti?
- (3) Kako mora biti obrazec poslan zaprosenemu sodišču?
- (4) Kako naj reagira organ za sprejem?

⁸ Študije primerov je razvil prof. dr. Stefan Huber v okviru projekta »Boljša uporaba evropskih čezmejnih postopkov: pravno in jezikovno usposabljanje sodnega osebja v Evropi, sporazum o nepovratnih sredstvih št.: 806998.

Vročanje pisanj

III. Študija primera 2

G. Who je vložil pogodbeni zahtevek na sodišču prve države članice. Zahtevek je treba vročiti tožencu, ki živi v drugi državi članici. V prvi državi članici je za vročanje pisanj pristojno sodišče. Tožnik zaprosi sodišče, naj zahtevek, ki je napisan v jeziku prve države članice, brez prevoda tožencu vroči po pošti, da bi tako pospešil postopek in prihranil denar. Tožnik pojasnjuje, da toženec razume jezik prve države članice.

Vprašanje 1: Kako so zaščiteni interesi toženca?

Vprašanje 2: Kako naj ravna sodišče, če toženec ni bil obveščen o tem, da ima pravico odkloniti sprejem pisanja?

Vprašanje 3: Toženec, ki je star 30 let, odkloni sprejem pisanja. Kakšne so pravne posledice, če so bila celotna pogajanja o pogodbi izvedena v jeziku prve države članice in če je toženec deset let svojega življenja (od 8. do 18. leta) preživel v tej državi članici?

Vprašanje 4: Toženec odkloni sprejem pisanja. Kakšne so pravne posledice, če se sodišče ne strinja s stališčem, da toženec razume jezik prve države članice? Zahtevek sestavljata en glavni dokument in sklop dodatne pogodbene dokumentacije (dokumenti prilog).

Vprašanje 5: Tožnik je zahtevek vložil le nekaj dni pred iztekom zastaralnega roka. Toženec je zahtevek prejel 1. februarja, vendar ga ni želel sprejeti. 3. marca je toženec prejel prevod zahtevka. Kdaj se za namene zastaralnega roka šteje, da je bilo pisanje vročeno?

IV. Študija primera 3

Sodišče v prvi državi članici mora vročiti pisanje tožencu, ki živi v drugi državi članici. Sodišče se odloči za uporabo poštna storitve. Sodišče ne prejme potrdila o vročitvi pošiljke. A pošta trdi, da je bilo pisanje na naslovu toženca izročeno G. Whyju. G. Why je 34-letni brat toženca, ki je v toženčevi hiši preživel več let.

Vprašanja: Ali je bila vročitev v skladu z določbami uredbe o vročanju pravilna? Ali uredba o vročanju dovoljuje zamudno sodbo, če toženec ne pride na sodišče?

Vročanje pisanj

V. Študija primera 4

V skladu z zakonodajo prve države članice morajo tožniki vročanje svojih zahtevkov urediti preko sodnih izvršiteljev. Toženec živi v drugi državi članici, kjer velja enak procesni sistem.

Vprašanje: Ali lahko tožnik vročitev svojega zahtevka uredi tako, da neposredno kontaktira sodnega izvršitelja v drugi državi članici?

Vaja: Poiščite pristojni organ, če ima toženec stalno prebivališče v Franciji, poštna številka 37042 Tours.